

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

DAILIŲJŲ ODOS DIRBINIŲ GAMINTOJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

DAILIŲJŲ ODOS DIRBINIŲ GAMINTOJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis.
2. Valstybinis kodas – S321503.
3. Suteikiama kvalifikacija – dailiųjų odos dirbinių gamintojas.
4. Bazinis išsilavinimas – pagrindinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Dailiųjų odos dirbinių gamintojo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Standartas – pagrindas trečiojo profesinio išsilavinimo lygio mokymo programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą dailiųjų odos dirbinių gamintojo mokymo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: dailiųjų odos dirbinių projektavimas ir konstravimas; dailiųjų odos dirbinių gamyba; dailiųjų odos dirbinių teikimas.

5.3. Dailiųjų odos dirbinių gamintojas dirba šiuolaikinėje įmonėje, gaminančioje originalius, daug rankų darbo reikalaujančius odinius dirbinius.

5.4. Dailiųjų odos dirbinių gamintojas žino dailiųjų odos dirbinių projektavimo ir konstravimo principus, išmano naudojamas medžiagas, jų savybes ir paskirtį. Geba naudoti įvairias sudėtingas dekoravimo technikas (reljefus, graviravimą, perforavimą ir kt.), moka dirbti įrankiais ir įrenginiais ruošdamas detales, jas apdorodamas bei gamindamas įvairius smulkius suvenyrus, aksesuarus ir sudėtingesnius įvairios paskirties dailiuosius odos dirbinius. Moka parinkti gaminiui pakavimo būdą ir medžiagas, žino dirbinių teikimo ir realizavimo galimybes. Geba naudotis technine literatūra, informacinėmis technologijomis, yra pasirengęs tobulinti savo profesinę veiklą ir ugdyti darbui reikalingas asmenines savybes.

5.5. Dailiųjų odos dirbinių gamintojui svarbios šios asmeninės savybės: pasitikėjimas savimi, iniciatyvumas, atsakingumas, kruopštumas ir kūrybingumas.

6. Dailiųjų odos dirbinių gamintojo tikslas – gaminti įvairius dailiuosius odos dirbinius.

7. Dailiųjų odos dirbinių gamintojo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Dailiųjų odos dirbinių gamintojo kompetencijų ribos, mokymo tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Dailiųjų odos dirbinių gamintojui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. darbų atlikimo tikslumas;
- 9.2. prisitaikymas prie technologijų ir darbo sąlygų kaitos;
- 9.3. gebėjimas spręsti problemas;
- 9.4. gebėjimas dirbti individualiai ir kolektyviai;
- 9.5. kūrybiškumas ir siekis tobulėti;
- 9.6. gebėjimas naudotis informacija ir informacinėmis technologijomis;
- 9.7. gebėjimas bendrauti.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Dailių odos dirbinių gamintojo kvalifikacija suteikiama mokiniui, baigusiam visą mokymo programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. mokymo procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

DAILIŪJŲ ODOS DIRBINIŲ GAMINTOJO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Dailiųjų odos dirbinių projektavimas ir konstravimas	1.1. Piešti dailiųjų odos dirbinių eskizus 1.2. Projektuoti ir konstruoti gaminių detales 1.3. Gaminti detalių lekalus
2. Dailiųjų odos dirbinių gamyba	2.1. Parinkti gaminiui medžiagas 2.2. Parinkti įrankius ir įrenginius 2.3. Išpjauti detales 2.4. Apdoroti išpjautas detales 2.5. Gaminti dailiuosius odos dirbinius
3. Dailiųjų odos dirbinių teikimas	3.1. Parinkti pakavimo medžiagas 3.2. Pakuoti gaminį 3.3. Pristatyti gaminį 3.4. Parduoti gaminį

Dailių odos dirbinių gamintojo rengimo standarto
2 priedas

DAILIŲ ODOS DIRBINIŲ GAMINTOJO KOMPETENCIJŲ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Dailių odos dirbinių projektavimas ir konstravimas	1.1. Piešti dailių odos dirbinių eskizus	Eskizo kūrimo būdai: pagal natūrą, pagal pavyzdį, laisva forma. Priemonės: pieštukai, popierius, dažai ir kt.	1.1.1. Žinoti nacionalinės odininkystės tradicijas	Atliktos kompozicijos ir spalvų derinimo užduotys. Nupiešti dailių odos dirbinių eskizai.
			1.1.2. Išmanyti kompozicijos pagrindus	
			1.1.3. Suvokti spalvų ir kolorito principus	
			1.1.4. Parinkti reikiamas piešimo priemones	
			1.1.5. Kurti ir piešti dailių odos dirbinių eskizus	
1.2. Projektuoti ir konstruoti gaminių detales	Gaminio matmenys: standartiniai, laisvai pasirinkti. Konstrukcinės jungtys: siūlės, pynimas, klijavimas, furnitūra.	1.2.1. Išmanyti braižybos pagrindus	Parinkti dirbinio matmenys. Parinkti dirbinio detalių matmenys. Suprojektuotos ir sukonstruotos dailių odos dirbinių detalės.	
		1.2.2. Žinoti pagrindinius projektavimo ir konstravimo principus		
		1.2.3. Parinkti gaminio matmenis		
		1.2.4. Numatyti dirbinio detales ir jų jungimo būdus		
		1.2.5. Projektuoti ir konstruoti įvairių odinių dirbinių detales		
1.3. Gaminti detalių lekalus	Gaminio lekalai: tiražiniai, vienetiniai. Priemonės: popierius, kartonas, liniuotė, žirkklės, kampainis, skriestuvas, pieštukas, peilis ir kt.	1.3.1. Žinoti lekalams gaminti naudojamą medžiagą, priemones ir įrankius	Pagaminti viso gaminio detalių lekalai	
		1.3.2. Brėžti ir išpjauti pagal brėžinį tikslius gaminio detalių lekalus		
2. Dailių odos dirbinių gamyba	2.1. Parinkti gaminiui medžiagą	Medžiagos: pagrindinės, pagalbinės.	2.1.1. Susipažinti su pagrindinių medžiagų gamybos procesais	Apibūdinti pagrindinių medžiagų

		<p>Parinkimo variantai: pagal paskirtį, modelį, spalvą, faktūrą, savybes.</p>	<p>2.1.2. Žinoti dailiųjų odos dirbinių gamybai naudojamas pagrindines ir pagalbinės medžiagas</p> <p>2.1.3. Žinoti pagrindinių ir pagalbinių medžiagų taikymo galimybes</p> <p>2.1.4. Nustatyti medžiagos tipą</p> <p>2.1.5. Parinkti ir derinti medžiagas pagal paskirtį, spalvą, savybes</p> <p>2.2.1. Žinoti dailiųjų odos dirbinių gamyboje darbų saugos, elektrošaugos ir priešgaisrinės saugos taisyklės</p> <p>2.2.2. Žinoti įrankių, prietaisų ir įrengimų paskirtį</p> <p>2.2.3. Suprasti gamybai naudojamus pjovimo, detalių apdorojimo, siuvimo ir kitus įrenginius, jų veikimo principus</p> <p>2.2.4. Naudotis įrankiais, prietaisais, įrenginiais</p> <p>2.2.5. Nustatyti nesudėtingus įrenginių gedimus ir juos šalinti</p> <p>2.3.1. Žinoti odos dirbinių detalėms keliamus technologinius reikalavimus</p> <p>2.3.2. Žinoti lekalų išdėstymo, išpjovimo būdus ir priemones</p> <p>2.3.3. Įvertinti lekalų išdėstymo ekonomiškumą</p> <p>2.3.4. Išpjauti pagrindines ir pagalbinės dirbinių detales</p> <p>2.3.5. Tikrinti išpjautų detalių kokybę</p>	<p>gamybos procesai, pagrindinės ir pagalbinės medžiagos</p> <p>Išvardytos darbų saugos, elektrošaugos ir priešgaisrinės saugos taisyklės.</p> <p>Apibūdinti gamybai naudojami pjovimo, detalių apdorojimo, siuvimo ir kiti įrenginiai, jų veikimo principai.</p> <p>Išvardyti ir apibūdinti nesudėtingi įrenginių gedimai, paaiškinti taisymo būdai.</p> <p>Išvardytos dailiųjų odos dirbinių detalės.</p> <p>Apibūdinti detalėms keliami technologiniai reikalavimai.</p> <p>Detalės išdėstytos įvairiais būdais, įvertintas išdėstymo ekonomiškumas.</p> <p>Išpjautos detalės,</p>
<p>2.2. Parinkti įrankius ir įrenginius</p>	<p>Gamybos įrankiai: peilis, plaktukas, yla, kauliukas, skylamušiai ir kt.</p> <p>Gamybos įrenginiai: pjovimo, detalių apdorojimo, siuvimo, spaudimo, lakavimo ir dažymo ir kt.</p>	<p>2.3. Išpjauti detales</p>		

				patikrinta jų kokybė, nustatyti trūkumai.
2.4. Apdoroti išpjautas detales	Apdoravimo būdai: odos skėlimas, kraštų apdorojimas. Dekoravimo būdai: perforacijos ornamentas, reljefo kėlimas, graviravimas, dažymas ir kt.	2.4.1. Žinoti trumpą dailiųjų odos dirbinių dekoravimo istoriją	2.4.1. Žinoti trumpą dailiųjų odos dirbinių dekoravimo istoriją. Išvardyti ir apibūdinti dekoravimo būdai. Parinkti dekoravimo būdai. Išvardyti detalių apdoravimo būdai, paaiškinti jiems keliami technologiniai reikalavimai. Apdorotos odinių gaminių detalės.	Apžvelgta dailiųjų odos dirbinių dekoravimo istorija. Išvardyti ir apibūdinti dekoravimo būdai. Parinkti dekoravimo būdai. Išvardyti detalių apdoravimo būdai, paaiškinti jiems keliami technologiniai reikalavimai. Apdorotos odinių gaminių detalės.
		2.4.2. Išmanyti dailiųjų odos dirbinių dekoravimo būdus		
		2.4.3. Taikyti dekoravimo būdus dailiesiems odos dirbinims		
		2.4.4. Išmanyti odinių detalių apdoravimo būdus ir technologinius reikalavimus		
		2.4.5. Apdoroti odines gaminių detales		
		2.4.6. Patikrinti dekoruotų ir technologiškai apdorotų detalių kokybę		
2.5. Gaminti dailiuosius odos dirbinius	Nesudėtingi odos dirbiniai: raktų kabučiai, raktinės, diržai, apyrankės, segės ir kt. Sudėtingi odos dirbiniai: dėklai, aplankai, dėžutės, rankinės, knygų viršeliai, albumai, paveikslai ir interjero detalės. Gaminimo veiksmai: klijavimas, pynimas, siuvimas.	2.5.1. Žinoti dailiųjų odos dirbinių įvairovę	Išvardyta odinių dirbinių įvairovė. Apibūdinti odinių dirbinių gamybos technologiniai procesai. Pagamintas dailusis odos dirbinys, paaiškinta gaminimo eiga. Paaiškinta dirbinio ir patvirtinto pavyzdžio tapatumo reikšmė.	Išvardyta odinių dirbinių įvairovė. Apibūdinti odinių dirbinių gamybos technologiniai procesai. Pagamintas dailusis odos dirbinys, paaiškinta gaminimo eiga. Paaiškinta dirbinio ir patvirtinto pavyzdžio tapatumo reikšmė.
		2.5.2. Išmanyti dailiųjų odos dirbinių technologinį procesą		
		2.5.3. Gaminti dailiuosius odos dirbinius		
		2.5.4. Lyginti odinį dirbinį su patvirtintu pavyzdžiu		
3.1. Parinkti pakavimo medžiagas	Pakavimo medžiagų rūšys: plastikas, popierius, kartonas, audinys.	3.1.1. Žinoti pakavimo medžiagų įvairovę	Išvardytos ir apibūdintos pakavimo medžiagos.	Išvardytos ir apibūdintos pakavimo medžiagos.
		3.1.2. Išmanyti pakavimo paskirtį		
3. Dailiųjų odos dirbinių teikimas				

		Pakavimo paskirtis: apsauginė, reprezentacinė.	3.1.3. Parinkti pakavimo medžiagas ir pagalbines priemones	Paaiškinta dailiųjų odos dirbinių pakavimo paskirtis, parinktos pakavimo medžiagos.
3.2. Pakuoti gamini	Pakavimo būdai: standartinis, specialus		3.2.1. Žinoti pakavimo būdus 3.2.2. Pakuoti dailiuosius odos dirbinius	Apibūdinti dailiųjų odos dirbinių pakavimo būdai. Pateiktas supakuotas dirbinys.
3.3. Pristatyti gamini	Gaminio apibūdinimas, gaminio reklama		3.3.1. Žinoti dailiųjų odos dirbinių pristatymo būdus 3.3.2. Parinkti pristatymo būdą 3.3.3. Pristatyti dailiųjų odos dirbinių	Išvardyti ir apibūdinti dailiųjų odos dirbinių pristatymo būdai. Parengtas dailiųjų odos dirbinių pristatymas.
3.4. Parduoti gamini	Pardavimo galimybės: mugės, parodos, didmeninė prekyba, mažmeninė prekyba, prekyba internetu		3.4.1. Žinoti dailiųjų odos dirbinių pardavimo galimybes 3.4.2. Parinkti ir pritaikyti pardavimo būdus	Išvardyti ir apibūdinti dailiųjų odos dirbinių pardavimo būdai. Paaiškintos pardavimo galimybės.